

HET JONGE KIND WEER IN ZIJN EIGEN KRACHT

In het schooljaar 2015/2016 hebben wij op O.B.S. 'De Pionier' te Leeuwarden ons kleuteronderwijs drastisch veranderd. We hebben de methodes er officieel uitgedaan en ook de Cito als eerste stap geminimaliseerd tot alleen een M2 Cito voor taal en rekenen, geen zorgzuil en geen indeling in 3 niveaus. De effectieve leertijd is meer dan verdubbeld aangezien een groot deel van de dag uit vrij spelen en vrij kiezen bestaat. Onze directeur liet ons vrij in ons proces en vanuit een flow hebben de leerkrachten van groep 1 en 2 en ik, zonder extra tijd of middelen, de verandering rigoureus ingezet.

De aanleiding voor deze omslag was het oefen inspectieonderzoek van een oud -inspecteur. Zij keek kritisch naar ons onderwijs in een combinatiegroep 1 en 2. De kinderen werden te veel gezien als een groep 1 of een groep 2 kind en ze zaten veel in de kring. Ze stelde vraagtekens bij de effectieve leertijd.

Wij waren het met haar eens en de volgende stappen hebben wij toen doorlopen om onze onderwijs te innoveren:

1. Wij, de onderbouwcollega's, gingen ons het volgende afvragen:
Hoe kijken wij naar het jonge kind? Hoe willen wij voor de groep staan? Hoe kunnen wij de scheiding groep 1 en 2 loslaten? Wat vinden wij van schatkist en de andere methodes binnen ons jonge kind onderwijs? Wat vinden wij van CITO? En de belangrijkste vraag waar wij uiteindelijk op uit kwamen: Wat is zo gegroeid en wat is eigenlijk verplicht?
We zijn daarover gaan praten met onze IB ér, directeur en pedagogisch medewerker van Proloog. Conclusie: Schatkist werd al niet meer verplicht gesteld en alleen Cito M2 werd nog aangeraden.
2. Als registratiesysteem hebben we DORR en Onderbouwd met elkaar vergeleken. We hebben op een andere school gekeken hoe Onderbouwd in de praktijk werkte.
3. Ik ben toen een visiestuk gaan schrijven uitgaande van ontwikkelingsgericht onderwijs en een eigen bedacht registratiesysteem gestoeld op de SLO doelen omdat wij Dorr en Onderbouwd niet passend vonden.
4. Iedere keer bespraken we alles en vulden we aan. Zo hebben we de methodes eruit gedaan, lieten we de kinderen bij binnenkomst een hand geven en gelijk spelen en werden de grote kring momenten teruggebracht tot een minimum.
Vanuit Onderbouwd hebben we ontwikkelingsmaterialen aangeschaft die de doelen dekken en die aangevuld met ontwikkelingsmateriaal vanuit onze pedagogische en didactische opvattingen.
5. Gesprek met de oud -inspecteur aangevraagd om onze nieuwe manier van werken te toetsen. Zij sterkte ons naar de directie toe in het wegdoen van de takenkaart en het takenbord. Ze vertelde ons wel dat we heel goed onze keuzes moesten onderbouwen.
6. Het visiestuk ben ik daarna in hoofdstukken verder gaan uitwerken met de aanwijzingen van de oud -inspecteur daarin verwerkt en heb het *'uitdagend en aansluitend onderwijs'* als naam gegeven. Het gehele team op een vergadering weer op de hoogte gesteld van onze plaats in het proces.
7. Het individuele registratiesysteem overgezet in Exel, op Share Point en op de I-pads om het in de praktijk zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken. Geen zorgzuil, 3 niveaus in onze dagplanning, didactisch groepsplan of groepsoverzicht meer.
8. Verder veel documenten gelezen over kleuters, hun ontwikkeling, ontwikkelingsgericht werken en dat steeds met elkaar gedeeld.

We zaten zelf helemaal in de flow en de vrije vrijdagen voor 2 vakanties zaten wij, leerkrachten van groep 1 en 2, in een DE café te brainstormen en te reflecteren. Wat wij graag bij de kinderen wilden zien zagen wij nu bij ons zelf: enthousiasme, aandacht voor elkaar, kracht en samenwerken.

En toen was het dan 9 februari 2016, het inspectiebezoek. We hadden alles op orde, veel gesproken, alle kinderen overgezet in de Exel registratie en alle documenten opgestuurd naar de inspectie. Ik zat er helemaal klaar voor maar het verliep echter heel anders.....

De inspecteur had maar een zin nodig voor ons onderwijs in de groepen 1 en 2: 'In korte tijd staat het onderwijs stevig in de groepen 1 en 2'.

Hij was zeer verbaasd dat dat zelfs zonder faciliteren vanuit de directie voor elkaar was gekomen. We zaten in de groepen 1/2 dan ook in een flow en hadden een lerende omgeving gecreëerd voor de kinderen maar ook voor ons zelf!

De stap die we daarna hebben gemaakt was beginnen met een 'dagstart'. We vertellen dan wat we gisteren als verwondering hadden, wat we vandaag gaan doen en wat eventueel een bedreiging kan zijn. Daarnaast zijn we nu aan het borgen en werken we 2 nieuwe leerkrachten in omdat we sinds dit schooljaar al 4 kleutergroepen hebben. Cito is er ondertussen helemaal uit bij ons in de groepen 1 en 2.

De dingen zijn zoals ze zijn maar hoe ga je er mee om? Door zelf in beweging te zijn en teamleden mee te nemen in je flow krijg je dingen toch voor elkaar. Weet waar je naar toe wilt en onderbouw dat met inzichten en opvattingen naar je directie en rest van het team. Neem hiervoor de tijd en blijf je werkelijkheid en toekomst zien en verweef dat met elkaar. Wij zijn dan ook nog steeds in ontwikkeling want: *'Waar ruimte, aandacht en liefde is, is groei'*. Dan geef je pas echt passend onderwijs vanuit je hoofd, hart en handen. Veel vaardigheden zitten in het kind en spelend komen ze tevoorschijn. Geen methode, zorgzuil of drie niveaus kunnen daaraan tippen!